

Universitätsbibliothek Wuppertal

C. Valerii Flacci Setini Balbi Argonauticon Libri IIX

Valerius Flaccus Setinus Balbus, Gaius

Lipsiæ, Anno M.DC.XXX

In libr. II. notæ

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1194)

LAMP. ALARDI IN II. VAL. FL. ARGONAUT.

NOTÆ.

VERS. 6. JAMQUE FRETIS SUMMAS Æ-
QUATUM PELION ORNOS) Significat
Minyas post terga reliquisse Pelion, mon-
tem Thessaliæ, de quo sic Strabo lib. X.
Hieronymus, inquit, campestre[m] Thessalia ac Magnesia
circuitum stadium trium millium esse demonstrat, à Pels-
gis habitari solitum, expulsosq; inde illos in Etoliam à La-
pithis. Campum autem Pelsagicum modo nuncupatum
existere in Larissa & Gytrone & Pheris: ibiq; esse Mopsium
& Bæben: & Ossam & Homolen & Pelion & oram Ma-
gnesium. Ornos autem dicit fretis aquatas, quia Orni
ad Pelion montem consista erant, quarum cacumina fretis
eo aquata videbantur.

V. 7. TEMPLAQUE PISÆÆ MERGUNT
OBLIQUA DIANÆ) mendam subesse autumo &
pro Pisææ (quod ferè omnes vulgati servant) Thissææ
legendum. Certè Apollonius, cujus noster ductum
sequitur, Tissææ meminit lib. I, v. 565.

Κάδδ' αὐτῆ λῖνα χιῶν ἐπ' ἠλακάτῳ ἐρύσαντες

Ἐν δὲ λιγύς πίσει ἔρθη ἐπ' ἰκερόφῃ δὲ καλωας

Ἐστῆσιν περὶ γῆσι Διὸς κελῶν ἀμφιβαλόντες

Τισσάλλῳ δὲ κηλοὶ ὑπερ' ὀλιχῶν ἦεν ἄκρη.

ad quæ verba Scholiastes Τισσαῖον ἀκρατήεσσι θεσσαλίας,
Tissæum promontorium Thessalia. Cum ergo Dianæ ibi
fuerit templum Pisæam Dianam autor dicit. Quan-
quam me non lateat Pisæam quoq; in Orpheo legi.
Sed cum autor Apollonium sequatur, verisimilius est
illum Tissææ dicere voluisse. Quod autem eodem
versu Mergere dicit, cum potius ipsa navis mergi vi-
deatur: illud lib. I, ita circumloquitur:

H

Cæpe-

Cæperat à geminâ descendere Sestos Abydo)
 Manil. 3. Astron. condere vocat.

Ergo ubi confidens, orbem condensq; rotundum
Degredieris.

ubi egregia periphraſis. Dum enim degreditur velut,
 perdit rotunditatem.

v. 8. JAM SCIATHOS SUBSEDIT AQUIS
 JAM LONGA RECESSIT SEPIAS) Sciathos insula
 est secundum Pomponium Melam prope Thraciam.
 Verba lib. II. cap. 7. sic habent: In Ægæo mari prope Thra-
 ciam, Thasos, Imbros, Samo, Thrace, Scandille, Polyagos,
 Scyathos, Halonesos. Secundum Scholiasten Apollo-
 nii Insula est Thessaliæ prope Bubœam. *Εἰσαλι-
 σκία θῶν ἡ παραμυλιασκία, ἢ σκία θῶν ἡ σκία θῶν τῆς Ἰεσσα-
 λίας, ἔγγυς Ἀβολίας, ἢς καὶ σιμωνίδης μέμνηται.* Sepias
 promontorium est in Jolco, sic vocatum à Theride
 quod ibi in Sepiam transformata sit cū eam persequer-
 retur Peleus. Verba Scholiastæ: *Σηπίος ἀρωπῆται
 εὐὶ ἰωλκῶ ἔτι καλῶντων Διῶ τῶν θῶν εὐὶ ταῦται εἰς σκίπυ
 μεταβληθῆναι διακομίνην ὑπὸ πηλείως.* Recessus, ejus au-
 tor meminit, notat iterum distantiam, nam quæ præ-
 tervehimur, recedere à nobis videntur. Encherius:
*Ires per oppositas rerum difficultates & per quamvis longi
 recessus iter vestatus accurreres.* Rutilius lib. I.

Alfia prælegitur tellus, Pyrgi q; recedunt.

Virgil.

Provehimur portu, terræq; urbesq; recedunt.

v. II. INTRANTEMQUE AMYRON) Sic Car-
 rio rectè legit contra Argenteratensem & Lugdunen-
 sem codicem. Meminit enim Apollonius lib. I. v. 594.

*Ἡ δῶθεν ὁ ὀμόλυ αὐτοχεδὸν εἰσερχόμενος
 Πόντον κελυμένῳ παρεμύτρων· εἰδ' ἔπ' ἀρηγῶ
 Μέλιον ὑπεκπομπῆο βαλεῖν ἀμύργια πέσσε-
 ad quæ verba Scholiastes: Ἀμύργια Ἰεσσαλίας ποταμὸς*

ἐπιπέων; μετὰ τῷ Μελίβοϊαν κείδηρος. ἠεσσηραδίδου
 ἀπὸ Αμύρας τῆ ὑπὸ ποσειδῶν. Est quoq; litorea urbs eo
 nomine non longè à Melibœa sita, unde Centauri A-
 myræi dicti sunt.

V. 17. CIRCUMQUE VIDENT IMMANIA
 MONSTRA TERRIGENUM) Monstra sunt omnia
 deformia & minus usitata animantia tam inter homi-
 nes, quam bruta. Calpurnius:

Nec solum nobis terrestria cernere monstra

Contigit.

De Diis etiam Prudentius usurpat

II. in Symm.:

Si mallet laudare Deum, cui sordida monstra

Prætulit ----

Aliàs pro portento vel

phantastico figmento ponitur Martial.

*Commenta es dignum Thebano enigmate
 monstrum.*

Hic ubi vir non est ut sit adulterium.

V. 25. DAMNATAQUE BELLO PALLENE)

Pallene urbs est Arcadiæ, verbis Scholiastæ ad v. 177.
 lib. I. Apoll. Πεδήνης ἀφίκαιοι ἀχαίδ. Η ἀχαϊκή
 inquit, πεδήνη ἀφ. τῆ ε. ἡ δὲ εἰσὶν τῆς Ἀρκαδίας ἀφ. τῆ
 ε. γεφ. σταυ Πεδήνη. Ἀχαίς δὲ μέγας Ἰεσσαλίας ἢς ἡ πεδύ-
 νη. Pompon. Mela lib. II. c. 11. Inter Athon & Palle-
 nen, Cleona & Olynthos: Pallene soli tam patentis est, ut
 quinq; urbium sedes sit atq; ager, tota in altum abit, angu-
 sta satis unde incipit. Athos mons est circa Pallenem
 non solum verbis Melæ d. l. sed & Strabonis cujus lib.
 X. hæc sunt verba: Eretria civitas totius Eubæa am-
 plissima urbes condidit circa Pallenem & Athon, quas Mela
 superius nominavit Cleonan & Olynthon. Est ergo ju-
 xta Melam Pallene urbs Thraciæ. Cæterum quod au-
 tor dixit damnatam bello Pallenem, inde est, quod Gi-
 gantam bello insignis fuit: de quo ita Theagenes:
 Pallene, inquit, qua vetori nomine Phlegra dicebatur ho-

mines tenuerunt quibus immanitas & superbia moribus Gigantum nomen dedit. In hos praelium ineunte Hercules, fulmina de caelo visa sunt ferri, dondu se fuga commiserunt, magnâq; victoria superati sunt, unde vulgo rumor belli contra deos manavit. Idem ferè narrat Eudoxus. Ovid. extremo XV. Metam.

Esse viro fama est in Hyperborea Pallene.

V. 24. HORROR ABEST, SICULA PRESSUS TETLUKE TYPHŒUS) Typhœum sub Aetnâ cruciari, Scriptores pleriq; testantur, ideoq; rectè dicit Poeta eum à Phlegrà abesse, unde minus rectè legunt qui horror adest ponunt. Ovidius IV. Fastor:

Alta jacet vasti super ora Typhœos Aetna

Ceteris enim Gigantibus in Phlegia monte interfectis, solus Typhœus effugit, unde eum postea bellum illud instaurasse quidam tradiderunt. Confer Strab. lib. XIII. Postea autem à Jove fulminatus sub Aetnâ membra pefuit, ut ferè omnes testantur. Apollonius lib. II, v. 121.

Καυκάσος ἐν κνημοῖσι τυφρονίᾳ ὄβρι πέτρῃ.

Ἐΐνε τυφρόσσι φασὶ διὸς κρονίδαι κερραυνῆ

Βλήμῃον ὁ π πότε οἱ σιδεράσος ἐπυρέξατο χεῖρας

Θερμον δὲ κροτὸς εἰζει φόνον.

ad quæ verba Scholiastes: Περὰ τὸν Καυκάσσι φασὶ ἐν τῇ τυφρονίᾳ πέτρα κερραυνωγῆς. ὁ τυφὸς ἰχθῶρος πῶς ἀφῆκεν, ἐξ ἧν ἐγένετο τὸ δέρας φυλάσσειν ὄφιν· ὅπ δὲ ἐπὶ τῇ καυκάσσι κατέφυλλον ὁ τυφὸς διωκέμενος, καὶ ὅπ κομομένη τῷ ὄφει ἴφρυλλον ἐκείθεν εἰς Ἰθαλίαν, ὅπκ τὴν πηγηκῶσαν αὐτῆ ἀεὶ ἰβρίφλωσιν ἦσαν, φερεκῦδης ἐν τῇ ἡιογονία ἰστυεῖ. Videt ut Fiaccio nostro Scholiastes consentiat? Per ἦσαν enim Siciliam intelligit, Italix adjacentem, in quâ Aetna ponitur à Pomp. Melâ lib. II. cap. VII. Sicilia, inquit ipsa ingens & tribus promontoriis in diversa procurrens, Græca litera imaginem qua Δ dicitur efficit. *Montium*

ibi Eryx maximè memoratur ob delubrum Veneris ab Æneâ conditum: Et Ætna qua Cyclopes olim tulit, nunc assiduis ignibus flagrat. Hinc Lycophron Cassandrâ Insulam hanc τελευθρον ἤσον à tribus promontoriis, Nonnus Dionysiacôn lib. 2. τελευθρον, lib. VI. τελευθρον ab iisdem nuncupavit. Homerus vero Iliad. II. quem Virgil. sequitur Inarimæ eum monti suppositum fabulatur: Enceladumq; Ætnâ pressum. Sic enim inquit:

*Fama est Enceladi semivstum fulmine corpus
Vrgeri mole hac, ingentemq; insuper Aetnam
Impositâ, ruptis flammam exspirare caminis
Et fessū quoties motat latus intremere omnem
Murmure Trinacriâ, & cœlū subtexere fumo.*

v. 28. TORQUENTEMQUE IGNIBUS UNDAS) respicit vers. 25. *sacras revomentem pectore flammâs.* Intelligit autem fulmen quo ictus erat. Alii anguibus ponunt pro ignibus. Tribuunt enim Typhroëo centum capita, Pindarus Olympiis & Pythiis, dum εκατοντακεφαλον appellat: Aristophanes Nebulis, qui εκατοντακεφαλόων appellat. Fabula existit apud Ovid. V. Met. & Horatium IV. Odâ Carminum III. Strabo ipsi & Draconis capita & serpentinos dat pedes.

v. 54. INCASSUM DECIMÆ CECIDIT TUMOR ARDUUS UNDAE) quam decimam undam dicat autor, multi quasi viderent. Sed res explanatu facilis cui alii poetæ lecti sunt. *Decumanum* enim intelligit fluctum, qui fieri maximus dicitur, velut *ova* quoq; *decumana* dicuntur, quæ maxima. Nam & ovum decimum majus nascitur. Ex hoc *scuta* quoq; *decumana*, quæ essent amplissima sunt appellata. Et *decumana* in castris *porta* ab hoste aversa. Sicuti quoq; *decumanus* in agro *limes*, non propterea dicitur.

quia quasi duocimanus ut M. Junius Nypsus opinatur
(Id enim durum & coactum) sed quoniam longissi-
mus. Nam cardo ipse jam dimidiatus decumano sci-
licet anticipante consideratur. Fluctus decimi vel
decumani Ovidius meminit XI Metam.

Vastius insurgens decime ruit impetus undæ.
Et Sil. Italic. lib. XIV.

*Non aliter Rhodopes Boreas à pertice præcepit
Cum sese immisit, decimoq; volumine pontum
Expulit in terras.*

Senec. Trag. Agamemn.

*Hæc onere sedit, illa convulsam latus
Summittit undis, fluctus hanc decimus regit.*

Lucanus Pharsaliæ lib. V.

*Hæc farum decimus, dictu mirabile, fluctus
Invalida cum puppe levat.*

Ovid. iterum Tristium lib. I.

*Qui venit hinc fluctus, fluctus supereminet
omnes.*

Posterior nono est, undecimoq; prior.

Ut hinc vel notabile sit atq; insigne, tantopere deci-
mum istum fluctum velut à conspirante poetarum
choro celebrari.

V. 85. JUNONEM VOLUCRI PRIMAM SUS-
PENDIT OLYMPO) Ex Homero est ubi Jovem Ju-
noni iratum, illam aëre suspendere fingit. Unde
Epigr. Palladæ I. Florileg.

Οὐδ' ὁ Ζεὺς ἀμέλειν ἔχει χροσίδρονον Ἥρην.

Πολλὰ κί γὰρ αὐτῷ εἶπεν ἄπ' ἀθανάτων

Ἡεὶ καὶ νεφέλῃσι μετήροον, εἶδεν οὐρηγῶς

Καὶ Δία συγγράψας τῇ γαμετῇ χέλιον.

Seneca Ludo Claudii: Et iratus fuit Jupiter uxori, &
suspendit illam, numquid occidit? Tale poetarum fig-
men.

mentum est, ubi Jupiter Vulcanum de cœlo præcipitatur, eodem Senecæ libro: *Ecce Jupiter, qui tot annis regnat, uni Vulcano crus fregit, quem ἵψα πῦδος πταγὰν δῖος βυλῆς ὀνειρεῖοιο.* Eulogianus fabulam ita narrat:

*Jupiter in terram Vulcanum dejecit, hoc est,
Fulmina cum cœlo præcipitata cadunt.*

V. 91. VOX INDE REPENS UT PERCULIT
URBEM) Errat qui hic Participium à repo poni putat. Est enim prior syllaba longa. Nec opus, recens, restituere ut alii faciunt. Repens enim hic idem quod *repentina*. Virgil. Æneid XII.

Quo ruitis? quoq; ista repens discordia surgit.
Cic. Tuscul. III. *Ne me imparatum cura laceret repens.*
Stat. Thebaid. VII.

----- *vocisq; repens singultus, apertum
Interclusit iter.*

Sic Livius lib. I. *Repens ex agris in urbem tumultus allatus pro nuncio fuit.* Lucret. lib. V.

*At pater omnipotens ira tum percitus acri,
Magnanimum Phæthonta repenti fulminis
Deturbavit.* (ictu

V. 93. ALTERNOS ÆGRO CUNCTANTEM
POPLITE GRESSUS) Ab illo Virgiliti est: Æn.
XII.

Alternos longa nitentem cuspide gressus.
id est, passus alterius vulnerati pedis, hastili sustentantem & fulcientem: alter enim pes, qui saucius non erat sine adminiculo firmo, & liberos metiebatur gressus. Sic apud Valer. *cunctantem poplite gressus* egregie dicitur. Nam quo pede ægrotabat, eo cunctantius deteriusq; incedebat. Sic alternum à Catullo ad Lesb, usurpatum invenio.

*Alternum hoc sancte fœdus amicitie h. e. mu-
tuum.*

at vero illud Æn. XII.

*Vix hostem alterni si congregiamur habemus.
aliud est: pro: secundus quisq;*

V. 100. HORRUIT, ET TACITÆ MARTEM
TENUERE CATENÆ) Respicit fabulam de adulte-
rio Martis & Veneris, quam Ovid, lib. III. Met. fab. V.
sic enarrat:

*Primus adulterium Veneris cum Marte pu-
tatur*

*Hic vidisse Deus (Sol) videt hic Deus omnia
primus*

*Indoluit factò, Junonigenæq; marito
Furta tori, furtiq; locum monstravit, at illi*

Et mens & quod opus fabritis dextra tenebat

Excidit, ex templo graciles ex ære catenas

Retiaq; & laqueos, quæ tæxina fallere possent,

Elimat: non illud opus tenuissima vincant.

Stamina, non summo quæ pendet aranea tigna

Vtq; leves tactus, momentaq; parva sequantur

Efficit: & lecto circumdata collocat aprè.

Vt venère torum conjux & adulter in unum

Arte viri, vinclisq; novâ ratione paratis

In mediis ambo deprenti amplexibus herent.

V. 117. VADE AGE AD ÆQUOREAM VIR-
GEM DELABERE LEMNON) Sensus Valerii hic est:
Ait enim, famam à Venere sparsam fuisse: Lemni-
cos, repudiatis uxoribus, Thressas mulieres domum
ducturos: atque id Lemniacas indignatas, maritos ad
unum omnes confecisse. Bellè ergo Venus famam
hic

hic alloquens, hinc (ait) principia tibi desumenda sunt ut ad rabiem & furorem Lemniacas concites. Papinius Thebaide lib. V. ab ovo historiam repetens, dicit Venerem Lemniacis indignatam, quod nullas sibi struxissent aras, odium inter illas & maritos concitasse, immittendo factorem hircinum; unde mulieres à viris contemnerentur. Uxores, hortante Polyxone, injuriam ulturæ, maritos è Thracia reversos ad unum omnes noctu trucidarunt, præterquam Hypsipyle, quæ patrem Thoantem servavit, eumq; prævio Libero patre, cujus filius erat, imposuit navi, unde ipsa accepit regnum. Papinius lib. V. v. 28. Hypsipyle summam casuum narrantem sic introducit:

*Ingemit & paulum fletu cunctata modesto
Lemniæ orsa refert: immania vulnera rector*

Integrare jubes, furias & Lemnon, & arctis

Arma inserta toris, debellat osq; pudendo

Ense mares &c.

Apollonius lib. I. cau-

sam adhuc aliter narrat.

Quod autem æquoream Lemnon poeta dicit Statius eodem libro ita circumloquitur v. 49.

--- --- *Ægeo premitur circumflua Nereo
Lemnos, ubi igniferà respirat fessus ab Aetnâ
Mулciber.*

v. 103. T E R E T I C R I N E M S U B N E C T I T U R
A U R O) Grinibus exornandis virgines aurum adde-
bant. Ovid. Ep. XX.

*Quos idem solitos postquam revocavit ad ortus
Comuntur nostræ matre jubente comæ.*

Ipsa dedit gemmas digitis & crinibus aurum

Non Arabum noster rore Capillus olet.

Auro gemmæ accedebant; non mulierum modo sed & virorum crinibus. Claud. de VI. Honor. Consul.

*Ac velut officiis trepidantibus ora puella
Spe propiore thori mater solertior ornat.
Adveniente proco, vestesq; & cingula comit,
Sape manu virididq; angustat Iaspide pectus,
Substringitq; comam gemmis &c.*

v. 138. MANET ILLA VIRO) Qui sensus e
*Manet illa viro? Emendo ergo Manet illa viros, id est
expectat, desiderat. Vix hæc emendaveram cum
Malerius mihi oblatu; qui suâ editione sententiam
hanc confirmat, quem si placet vide.*

v. 149. MAGNI PROLES PRÆCLARA DORYCLI)
*Magnū vocat Doryclum ab origine, quam à Jove tra-
xissæ fertur, ut Scholiastes Apollonii testatum reli-
quit. Quod autem Carrio præter Doryclum Priami
nothum (de quo Homer. Iliad. II.) nullum ejus no-
minis ultra agnoscit, & nusquam aliâs Dorycli men-
tionem invenisse scribit, vel seccordiam vel ignoran-
tiam prodit. Ecce enim Schol. aistes Apollonii me-
minit ad v. 178. Apollon. lib. II. εἰς ἣν Καιοιοπέειας τῆς
Ἀρχῆς Φοίνικι γίνεται Κίλιξ, καὶ Φινάος, καὶ Δόρυκλος. Ὁ
δὲ Ἀπίμιος κτλ. μὲν ἐπήκλουν καὶ αὐτὸς τῷ Φοίνικι. πῆς
δὲ ἀληθείας τῷ εἰός. Ἀζηνορέδου δὲ εἶπεν τὸν Φινέα, καὶ
Ἀζηνορέσσι πῆς. Ὁ δὲ Ἡσίοδος τῷ Φοίνικι αὐτὸν φησι
τῷ Ἀζηνορέσσι πηρωθῆναι δὲ λέγεται τὸν Φινέα ὑπὸ ἡλίας, ὅτι
πολυζῶνι εἶλετο μᾶλλον εἶναι ἢ βλέπειν ἔνοι δὲ ἀπίθμιοι
οἰόνται, τοσαύτας γυνεῶς ἐζηκέαυ Φινέα. ὡς τε τῷ Φοίνικι
ὄντα ἦν, κέχει τῶν Ἀρζαναπτῶν Ἀρκεέσαυ. Καὶ ἔπειτα τῷ
τον φησὶ τὸν Φινέα, ἔδομον ὄντα ἀπὸ φοινίκι τῷ Ἀζηνορέσσι
ὡς ὅτι ἀπὸ ἡσας οἱ ἦρας.*

v. 156. SCIS SUMUS UT SIMILES FLAMMIS;
GENUS ADDE CRUENTIS. QUOD PATRIUM
SERVIRE DABIS) Sic lego & distinguo, significat
autem mulieres similes flammis esse. Id quod Epi-
gram.

gramma Pallada
fruit:
O
Ar
Nos ita ollam
Pro Jove
O
Flamma
Non per
Et
O
A
O
Nos quomodo
Artemidorus
A
A
In sequenti
difficili
nos adde
cum dabo, &

gramma Pallada lib. I. Forileg. Tit. εἰς γυναικας, ad-
struic :

Ὁ ζεὺς ἀπὶ πυρὸς πῦρ ἅπασιν ἄλλο γυναικας
εἴτε δὲ μήτε γυνή, μήτε τὸ πῦρ ἐφάνη.
πῦρ μὲν δὴ ταχέως καὶ σβέννυται ἢ δὲ γυνή πῦρ
Ἀσβεσον, φλογεὸν, πάντοτ' ἀναπτύσσουσι.

Nos ita olim vertimus:

*Pro Jovis igne data est mulier magē fortior
ignis,*

O si nec mulier, nec foret ignis edax.

*Flamma ignis facile extincta est, mulieris at
ignis*

Non perit, ardescit, cunctaq; ubiq; vorat.

Et aliud ejusdem :

Ὅρῃ τῆ δῖος ἐπὶ γυνή, πυρὸς ἀνποθείσκα
Δαίτην ἀνήσθη τῆ πυρὸς ἀντίδοτον.
Ἄνδρα ᾧ ἐκκαίει ταῖς φρεσίνισιν ἠδὲ μέθυει
Καὶ γῆρας ὡσεπέτις τῆ νεότητι φέρει.
Ὅδ' ὁ ζεὺς ἀμέριμ' ἔχει χεῦσ' ἴσθρον. Ἡρῆν
Πολλὰ κὶ γέν' αὐτῶν ῥίψεν ἀπ' ἀθανάτων
Ἡερα, καὶ νεφέλησι μετήσθη, οἶδεν ὄμηρ' ὅ
Καὶ Δία συγγράψας τῆ γαμετ' ἰχόλιον
Ὅπως ἔδειπτο' ἐπὶ γυνή συμφων' ἀκούτη
ἔδ' καὶ ἐν χεῦσ' ὡ μνησμένη δαπέδον.

Nos quomodo verterimus, Lauritolla nostra vide.

Artemidorus lib. II. c. 8. Ὅδ' ἔπας τὸ σῶμα τε θερμαίνει
ὡσπερ πῦρ καὶ γυνή. Huc pertinet illud Terentii Eun.
Act. I. Sc. II.

Accede ad ignem hunc jam calesces plus satis.

In sequentibus verbis hic est ordo & sensus, Carrioni
difficilis: Sumus, ut scis, nos mulieres similes flam-
mis: adde quod genus nostrum patrium, servire cra-
entis dabis, si te non ulciscaris &c.

V. 159. NOSTROSQUE THORCS VIRGATA
TENE BIT) simile quid habes apud Maronem.
Æn. IIX.

Virgatis lucent sagulis tum lactea colla.

Virgata non acquiescunt Grammatici, ut ea tantum
intelligamus, quæ discoloribus tanquam currentibus
regulis colorum & ductibus, varia cernuntur: etiam
ajunt ad Gallorum respectum esse linguam; quibus *vir-
ga* purpuram significat, ut *virgata* sint purpurea.
Atq; huc trahunt illud Pollucis: *Virgata vestes olim di-
cta fuerunt, quibus purpurea virga intexebantur.* Ego
intellectu simplici & Latino *virgatum* *παρδωρὸν* significare
puto, quod *virgas* quasdam in latum & longum serie va-
ria & colore porrectas habet, ut in concharum genere sunt
virgulata id est *παρδωρὰ*. Valerius ergo non purpureas
hic intellexit vestes, sed barbarorum ritu discolores,
& velut *virgatis* segmentis contextas.

V. 179. FULMEN AGISTRAGEMQUE DEUM)
significat Poëta optasse Venerem sub periona Dryo-
pes patriam potius incendio conflagrare, quam ut
hæc patiatur. Per Deos intelligit Penates, quos pere-
grè redeuntes, omnibus aliis posthabitis statim adi-
bant & salutabant. Ter. Phorm.

*Deos penates hinc salutatum domum
Divortar.*

Et Chrysalus Plautinus de hero peregrè adveniente:
Deos atq; amicos iit salutatum ad forum.

V. 190. JAMQUE DOMOS MENSASQUE
PETUNT) Hospites antiquitus peregrè redeuntes com-
mitter excipiebantur convivii & munusculis. Vi-
truvius lib. VI. *Cum fuerint Græci delicatiores & opu-
lentiore à fortuna, hospitibus advenientibus instituebant
triclinia, & cubicula, & cum penus cellas, primòq; die ad-
sanam invitabant; postero mittebant pullos, ova, olera, pe-
ma,*

τὰ, reliquasq; res agrestes. Primo itaq; die ad convi-
vium invitabant. Plautus Bacchid.

*Hospitium & coenam pollicere, ut convenit
Peregrè advenienti.*

Et alibi passim. Sic Pind. Pythion, Od. IV.

———— ξένοις ἄρ' ἐλ —

ἰόντεςιν ἀεργέται

δεῖπν' ἐπαγγέλλοντι πῶτον.

Scholiasfes ibidem: Τοῖς ξένοις παρεγγερόσιν οἱ ξενί-
ται τὰ δεῖπνα πάντε φιλοφροσύνην πῶτον ἐπαγγέλλοντας.
Parthenius Erot. IX. Ο δὲ ἡγάδη τῆς ψυχῆς τὸν Ξάνθον,
καὶ αὐτίκα συνβάσιον ποιησαῖ μιν τῶν μάλιστα προσηκόντων
αὐτῷ ἐξέτισεν αὐτόν. Terentius Heaut. Act. I. Sc. II.

———— advenientem ἐ ναυι egredientem illico

Adduxi ad coenam.

Atque hoc primo die, quò Flaccus respicit cum ait.
Jamq; domos mensasq; petunt, discumbitur altis Portici-
bus. Postea mittebant munuscula. Apulejus Miles.
II. Commodum meridies accesserat, & mittit mihi Byr-
rhena xeniola, porcum opimum, & quinq; gallinulas, &
vini cadum in atate pretiosi. Orpheus Argon.

Αλλὰ μὲν αὐτίκα τὰ πρόσφρον ξενίτια πῖμψω

Σίτον, καὶ μέθην λαβὼν, συν δὲ κρέα ποικίλα.

Antiquissimum autem xenium gleba telluris. Videre
id quoq; apud Pindarum d. l. Pythion, Od. IV.

———— τὸν ποτῶ

πριτανίδου ἐν προχοαῖς

λίμνης, θεῶ ἀνέρι εἰδομένῳ

γαστρῶν δίδόντι ξείνια

πρώτουθεν ἄφαμον κατὰ τῶν

δέξιατ'. &c. &c.

Vide etiam de conviviis & muneribus Apollon. lib. I.
v. 857. & v. 846.

v. 192. *QUALIS SUE NOCTE BARATHRI AC-
CUBAT*

CUBAT ATTONITUM) Multa in Valerio nostro
 itigia vergilianorum prostant versuum. Tu vide
 annon præfens ex illo sic :

----- *Furiarum maxima juxta*

Accubat.

Et ex illo :

----- *Sedet aeternumq; sedebis*

Infelix Theseus Phlegyasq; miserrimus omnes

Admonet.

Tum annon sequens v. 195. nigris amplectitur hydriæ
 ex illo sic :

----- *Torvosque sinistra*

Intentans angues, vocat agmina seva sororum.

Item v. 209. Hic aliud Venus : annon sic ex illo :

Hic aliud majus miseris multoque tremendum

Objicitur magis, atq; improvida pectora tur-
bat.

& quod sequitur v. 216. Unde ego tor scelerum facies.
 annon ex illo sic :

Que scelerum facies o virgo effare?

Adeo diligens Valerius noster ejus Poëta, qui omni-
 um Phœnix à Scaligero jure merito appellatur, alio-
 rumq; qui vividum Poëseos absolutè exemplar repræ-
 sentarunt, fuit imitator.

v. 208. SIGNUMQUE DEDIT MAVORTIA
 CONIUNX.) Pato Venerem designari, quæ commu-
 nis fuit Martis & Vulcani Coniux. Hoc enim con-
 textus dat. Ideoq; mox melioris sensus gratiâ Venus
 additur. Quod licet Maserius ad rem nihil facere ar-
 guat: Ego tamen tuebor, donec è Textu aliis senten-
 tiæ convincar. Nerienen hic querere & attrahere, quâ
 ille Martis uxorem facit ex Gellio, violentum nimis
 est & contra Mentem Autoris.

V. 231. IMMANES QUOS STERNERE BESSI)

Bessi sunt populi ad Hamum montem, qui ob latrocinia latrones vocantur. Strabo lib. VII. *Post Scordiscorum agrum ad Istrum adjacet Triballorum & Mysorum plaga. Et paludes Scythia intra Istrum quam minorem vocant. Habitant & illic (sic lego pro illi) & Crobyzi & alii quos Trogloditas vocant. Dehinc Æmi accola & qui usq; in Pontum vergunt Coralli & Bessi & Medorum quidam & Dantheleta. Hac vero universa latronibus refertissima loca. Bessi magnà ex parte montem Hamum incolunt, & propter latrocinandum latrones vocantur.* de his Ovidius lib. de Ponto:

*Vivere quã miserum est inter Bessosq; Getasq;
Cum Valerio nostro conveniunt illi versus apud Verg.
lib. II. Æneid.*

--- --- *captique dolis lacrimisq; coacti
Quos neque Tydides, nec Larysseus Achilles,
Non anni domuere decem, non mille carine.*

V. 249. ILLA PIAS ARMATA MANUS) Narrat

Poëta quomodo Hypsipyle patri Thoanti pepercerit, cæteris maritos suos per totam insulam interficientibus Eadem ferè narrat Stat. Thebaid. lib. V.

--- --- *meus ille Thoas, mea dira videri
Dextra mihi, ex templo thalamis turbata pa-
ternis*

*Inferor ille quidẽ dudum (quis magna ruenti
Somnus?) agit versans secũ (& si lata recessit
Urbe domus) quis nam strepitus? que murmu-
ra noctis?*

*Cur fremebunda quies? trepido scelus ordine
pando.*

*Quis dolor? unde animi? vis nulla arcere fu-
rentes*

Hæc

*Hac sequere ô miserande, premunt, adveniuntq;
moranti*

*Et mecum fortasse cades: his motus & artus
Erexit stratis.*

v. 254. FACITUMQUE AD CONSCIA BAC-
CHI TEMPLA RAPIT) Sollicita Hypsipyle, jam por-
ro Thoantem prævio munere Liberi patris (cujus filius
erat) cruentâ patriâ liberat, & ereptum sub prætextu
sacrorum Liberi patris, extra urbem sylvâ occultit: sed
mox navi impositum æquari & ventis committit.
Convenit Statius lib. V.

*Quâ data signa sequor: deïn curvo robore clau-
sum.*

*Dis pelagi, ventisq; & Cycladas Aegæoni
Amplexo, commendo patrem, nec fletibus un-
quam*

*Fit modus alternis nî jam dimittat Eo
Lucifer astra polo &c.*

v. 260. FIXEQUE FREMUNT IN LIMINE TY-
GRES) Liber, furore sibi à noverca objecto vaga-
bundus ad Mesopotamiæ amnem devenit, cui transire
metuenti, adstitit Tygris & Deum tergo impositum
in ulteriorem ripam transtulit, atq; ex eo Tygris in
Bacchi tutela remansit, unde Bacchi sacerdotes ejus
pellibus velantur, quod Verg. Ovidius, Claudianus,
totusq; Pœtarum chorus cecinit. Atq; hoc est quod
Valerius. v. 258. dicit:

----- latet ille receptus
Veste sacrâ.

Huc quoq; pertinent versus Aurelii Nemesiani Ecl.
III. Sic canentis:

*Te cano qui gravidis ederata fronde corymbis
Vicia*

Vicia serena pluviam

Dicit, adorata per

v. 273. RAPITUR

tam tempe, quam si

v. 274. ARTEM MACROBII

v. 275. ARTEM MACROBII

v. 276. ARTEM MACROBII

v. 277. ARTEM MACROBII

v. 278. ARTEM MACROBII

v. 279. ARTEM MACROBII

v. 280. ARTEM MACROBII

v. 281. ARTEM MACROBII

v. 282. ARTEM MACROBII

v. 283. ARTEM MACROBII

v. 284. ARTEM MACROBII

v. 285. ARTEM MACROBII

v. 286. ARTEM MACROBII

v. 287. ARTEM MACROBII

v. 288. ARTEM MACROBII

v. 289. ARTEM MACROBII

v. 290. ARTEM MACROBII

v. 291. ARTEM MACROBII

v. 292. ARTEM MACROBII

*Vitea ferta plicas, qui comtos palmite Tygres
Ducis, odorato perfusus colla capillo.*

v. 273. RAPITURQUE PER URBEM) Myri-
nam nempe, quam suo poemate Apoll. celebrat di-
cens :

Αυτίκα πασιδίνι πυλέων ἑκτοδὲ μινείης &c.

Et v. 604.

Ἀκροπότη κορυφῇ σκιάει καὶ ἐπὶ χερσὶ μινείης.

Scholias. ibidem. Πόλις δ' ἐστὶν ἡ Μινείη πρὸς τὰ πλάι
τῆς Ἀθήνας. Δίπλασι δ' ἐστὶν ἡ Δῆμος. ἔχει δ' ἡ φασίαιον καὶ
Μινείην. ἐκλήθη δ' ἀπὸ Μινείης τῆς Ἰούστου γυναικὸς,
Κρηθῆως δὲ θυγατρὸς.

v. 290. QUAM GENITOR PATRIAM?) Plena
adfectuum est hæc oratio Hypsipyles. Nihil enim
vehementius, nihil omni adfectuum genere plenius
iteratis his interrogationibus: quo certe artificio A-
pollonium superavit, qui nudè historiam narrans ni-
hil aliud quam Hypsipylen patri pepercisse & navi im-
posuisse scribit. Caterùm v. seq. pro Puppe malitiam
Pabe.

v. 304. JAM TE CIET ALTUS AB ALBA JU-
PITER) Strabo lib. V. *Ascanius in Albano monte Al-
bam posuit, eo in loco Romani pariter & Latini ex univer-
so regno Jovi immolant. Idem eodem paulò post: Her-
nini vero & Lavinio, & Alba vicini erant ac ipsi Roma.
Non longè autem distat Aricia Tellena & Antium. Ex
quo bini hi versus Valerii facillè intelliguntur.*

v. 305. ET SOLI NON MITIS ARICIA REGI)
Aricia urbs fuit in Italia condita ab Hippolyto, quæ
omnibus mitis fuisse dicitur præterquam Regi suo.
Observabatur enim in templo Dianæ Aricinæ mos ille
barbarus: Qui Victimæ primus inactator extiterat
Sacerdos instituebatur. Fugitivus autem vir, gladium
tenens, & insulcus semper circumspectans ad tutandam

se strenuè paratus erat. Is vero Sacerdos dicebatur
Rex sacrorum: & Sacerdotium Regnum. Postea qui for-
 tior Regem sacrorum ceciderat Rex creabatur. Cui
 eadem Mors imminabat fortiore succedente. Tan-
 git hunc morem Strab. lib. V. Et Sil Ital. lib. IV.

quos miserat altis
Aegeria genitos immittis Aricia lucis.

v. 324. VENUS IPSA VOLENS DAT TEM-
 FORA JUNGI) Sic Apollonius lib. I. v. 850.

Κυπρίεις ἢ ἐπὶ γλυκύν' ἱερον ᾄδου
 Ἡ φάσις τοῦ χόρου πολυμήπος· ἴφρα κεν ἄν τις
 Νάηταια κτίετοσεν ἀκήρατ' ἀνδρόσι λῆμαν.

v. 326. PORTATQUE PRECES AD LITTO-
 RA GRAIUS IPHINOË) Apollonius prolixè ea nar-
 rat, qui scribit post concilium dimissum, Iphinoen ab
 Hypsipyle vocatam & ei mandatum, ut eum virum
 accesserit, qui dux illius navigii esset & societatem
 ipsi, si vellent, addiceret. Post Iphinoë ad Minyas
 digressa causam suæ legationis exponit, & laboriosè ea
 repetit de quibus antea in concilio actum erat. No-
 ster brevius omnia contrahens, repetitionem illam
 concilii ut superfluum omittit, Jasonemq; ab Iphinoë
 evocatum ad Hypsipylen venisse scribit; nihil quoque
 de vestitu Jasonis, cui Apollonius inhaeret, attingit.
 Statius Papin. lib. V. aliter narrat. Dicit enim Ar-
 gonautas invitis Lemniacis devenisse in terram, Lem-
 niadaeq; eos bello infestasse, à quibus postea petita
 pace per Jasonem, hospitio excepti sint.

v. 329. PROTINUS INGENTEM PROCE-
 RUM SUB NOMINE TAURUM) Lemnon taurorum
 feracem etiam Apollonius scribit lib. I. v. 746.

Ἐν δὲ βουῖν' ἔκει λῆσι τοῦ νομῆος· ἀμφὶ δὲ βεσὶ
 Τηλεβοῶν κέρναντο κρη ἕσσε ἠλεκτρωνι
 Οἱ μὲν ἀμειβόμενοι, ἀπὸ αἰγῶν ἐθέλοντες ἀμείρομαι
 Ἀπίσασ τὰ φιοι.

v. 332. VENTUM ERAT AD RUFEM) significat Poëta, hospites, Vulcani antrum devenisse (ubi ille fulmina Jovi fabricat) visendi gratiâ. Apollonius idem eanit lib I. v. 730.

Ἐν μὲν ἔσταν κύκλωπις ἐπ' ἀφ' ἴτω ἠὲ ἡδρῶν ἔργῳ
 Ζῶνι κέρουνον ἀνάκτι πονδύμῳ: ὅς τ' ὅσον ἠδῆ
 Παμφαίνων ἐτέτυκτο: μῆς δ' ἐπ' ἄλετο μῆνον
 Ἀκτῆν ὅ τ' ἔτι σιδηρεῖς ἐλάσσκον
 Σφύρησιν, καλεσθῆτο πυρὸς ζεῖκταν αὐτῶν.

v. 340. MEDIIS CONVIVIA TECTIS EXPEDIUNT) Convivia hospitibus parari solita supra diximus, cujus rei noster hîc iterum indicio est. Convenit & Statius lib. V.

----- certatimq; ordine cuncta

Hospitibus patuere fores: tunc primus in aris

Ignis, & infandis venere obliviae curis:

Tunc epulae felixq; sopor, noctesq; quietae.

Apollonius lib. I. v. 785.

ἀνεσσι δὲ πύλας φεσφαιέντι θεοῖ πνοῶν
 Δικλίδας, δὴ τὸν τῶν ἀρηρεῖδρας συνίδεσσι.

Item v. 817. libro eodem:

Αὐτῆκα δ' ἄστυ χορηγῶσι καὶ εἰλαπίνῃσι γερῆσαι
 Καπνῶ κνιόσῃντι φερίπλεον.

v. 346. JAM MEDIO ASONIDES) In conviviis veterum locus medius prae aliis honoratior erat. Salust. in Rom. hist. *Discubuere Sertorius inferior, in medio super eum T. Fabius Hispaniensis senator ex proscrip- tis, in summo Antonius, quia autem erat convivium Sertorii, ipse locus inferior, senatori honoratior datus.* Virg. I. Aen.

----- auleis tum se regina superbis

Aureâ composuit spondâ, mediamq; locavit.

Noster lib. IV.

*Instituere thoros mediisq; tapetibus ipsum
Accipiunt -----*

Nec modo in Conviviis is mos observatus sed & in festo & quocunq; alio loco. Lucanus de Cæsare inter milites.

Et celsus medio conspectus in agmine Cæsar.

Nam ducum ea statio erat: ut facilius in omnes exercitus partes imperium demandare possent & ab omnibus audiri. Virg. IX. Æn.

*----- medio dux agmine Turnus
Vertitur arma tenens -----*

v. 354 BLANDOS PAULATIM COLLIGIT
IGNES. VENERI NEC INIQUA REVERSA) Pa-
pinus lib V.

*Ergo iterum Venus, & tacitis corda aspera
flammis*

*Lemniadum pertentat amor: tunc regia Juno
Arma habitusq; virum, pulchraq; insignia
Mentibus insinuat.* (genus

v. 373. DŌNEC RESIDES TYRINTHIUS
HEROS NON TULIT) Herculem in navi remansisse,
nec cum aliis ad Hypsipylen voluptatis gratiā de-
scendisse ex Apollonio constat lib. I. v. 854.

οἱ δ' ἄλλοι ὅππῃ καὶ ἐκύρσαν ἕκαστος

Ἡρακλῆος ἀνεύθυν' ὁ δ' πικρῶς ἠὲ λήλειπτο

Αὐτὸς ἕκαστον πικρῶς τε ἄλγεα θυπέεσσιν ἔταυρε.

ideoque pertæsus morarum, quas Dux Jason apud Hypsipylen trahebat, è nave indignandus ad socios venit, eos ad navigationem retracturus. Ecce autem ut iterum Valerius noster Apollonium multis parasægis post se relinquat, dum Herculem pauciloquum introducit, quem Apollonius prolixum & copiosum

rem. Non enim observavit τὸ σέβειν, quo strenuos & fortes pauciloquos: Ignavos contra & inertes introducimus garrulos. Ideoq; et si elegantissima apud Apollonium Hercules est oratio, prolixior tamen est quam ut tantæ personæ conveniat. Certè apud Homerum manifestum discrimen Therfitæ & Agamemnonis. Sed non abs re fuerit orationem Hercules referre lib. I. v. 864.

Δαμόνιοι, πέντης ἐμφύλιον αἴν' ἀπέρρηθ'
 Ημέας; ἢ γάμων ἐπιδιδύεες οὐδέδ' ἔβηδον
 Κεῖθεν ὄρασκαμδροὶ περὶ κίπιδας, αὐτὶ δ' ἴαδον
 Νεῖοντας λιπερῶ ἄροσιν λήμονιο ταμέδ;
 Οὐ μὲν εὐκλήεις γὰρ σὺν οὐδέησι γυναιξίν
 Εὐομεθ' ἄδ' ἐπὶ δηγὼν ἐελημένοι ἔδ' ἐπ' κῶας.
 Αὐτόματ' οὐδ' ἴσ' ἐλάν θεὸς εὐξάμενοισιν.
 Ιορῶν αὐτὶς ἴκασσι ἐπὶ σφέα' τὸν δ' οὐ λέκατος.
 Υψιπύλης εἴατε πωνήμερον· εἰσάκε λήμον
 Παισὶν ἐσαυδράση, μεγάλην τε ἔδαξις ἴκηται.

Cæterum quomodo Mythologici factum hoc Herculis exponant, ad Naral. Comitem & alios qui per Herculem fortitudinem & Prudentiam intelligunt.

v. 402. TALI COMPELLAT JASONA QUESTU)
 Ultima verba Hypsipyles narrat, in quo iterum Apollonius à nostro vincitur. Cum enim ille statim votum Hypsipyles ponat; noster multa adhuc causatur de abitu, ut amici solent: idq; patheticâ interrogatione. Verba Hypsipyles apud Apoll. lib. I. v. 888. hæc sunt:

Νέεσο, καὶ σε θεοὶ σὺν ἀπήμοσιν αὐτὸς ἐτάροισ
 χρυσέου βασιλῆϊ δίρας κομίσειαν ἄροντα
 Αὐτὸς ὡς ἐθέλης, καὶ περ φίλον.

v. 410. ILLIC SERVATI GENITORIS CON-
 SCIA SACRA PRESSIT ACU) Acu matronæ duplici utebantur, unâ crinibus ornandis quam Apul. lib. IIX.
 Miles, Crinalem appellat. Varro IV. de L.L. discernit

culum, quod crines discernat. Alterâ picturæ vel texturæ vestium, quæ inde commendabantur si matronarum manibus factæ fuissent. Hoc significatu Plin. IX. lib. c. 48. dicit: *Pictas vestes jam apud Hom. fuisse, unde Triumphales natæ: nec id facere Phryges invenerunt, ideoq; Phrygiones appellati sunt.* Lucan. lib. X. v. 142.

*Quod Nilotis acus compressum pectine serum
Solvit, & extenso laxavit stamina filo.*

Mart. X. lib. Ep. 6.

*Quando eques & picti tunicâ Nilotide Mauri
Ibitis*

Ita Hypsipyle Thoantis sacra (quem servarat) vestibus intexit. Nam sub Bacchi sacris genitor cruentas Lemniacarum manus effugerat.

V. 424. PER HUNC UTERO QUEM LINQUO
JASONA NOSTRO) Gravidam se ab Jafone Hypsipyle prodit, quod idem Apollonius lib. I. 897. Hypsipylem sic introducens:

λίπε δ' ἡμῖν ἔπειτα; τόκεν ἔξανύσαιμε
Πρώφρων. ἢ ἄρα δὴ με θεοὶ δάωσι περὶ εἶδος.
Statius lib. V.

*Jam nova progenies, partusq; in vota soluti.
Et non speratis Lemnos celebratur alumnis.
Nec non ipsa tamē thalami monumenta coacti
Enitor geminos, duroq; sub hospite mater
Nomen avi renovo.*

Et Jason apud Apollon ad Hypsipylem v. 906.

ἢ ἄρα τόσῃ
τίμη ἐπὶ ζῶντας, ἐν ἀνδρα τοῖο ἄνακτος
σφισιν προσώπωνται ἐφῆσι τοὶ ἐν μεγάροισιν.

V. 430. SPUMEA SUBSEQUITUR FUGIENTIS
SEMITA CLAVI) Elegans descriptio viz in mari, & semi-

semite, illius, quam navis ligno quasi lirata, quod navi
regenda est in puppi. Pari modo Silius It. lib. XIV.

----- nec deinde regenda.

Puppe manus valuit flectenti immortalia clavo.

v. 431. TRANSITQUE ELECTRIA TELLUS)
Apollonius dicit eos in Insulam Electrae appulsi, et
ibiq; expertos sacra mysteria, trans horridum mare
navigasse, lib. I. v. 915.

Ἐπίελοι δ' Ὀρφέῃ ἐφημοσύνησιν ἔκλωσαν
Νῆσταν ἐς ἠλεκτρῆς ἀτλαντίδος ὄφρα δαίνετες
ἀρρήκτους ἀγαυῆσι τέλεσφορήσιν ἤμισας
Ζωότεργι κρύβεσσαν ὑπεὶ ἄλα νωπύλοιστο.

Sed quæ hæc fuerint mysteria quæ ipsis sint revelata
nefas dicit propalare.

Τῶν μὲν εἶς ἑσπέτερον μυστήσιον ἄλλα καὶ αὐτῇ
Νῆσταν ὁμῶς κεχάσθητο, καὶ οἱ λάχον ὄρεια κείνα
Δαίμονες ἐναίεταί, πῶ μὲν ἑμῆς ἀμύνει ἀείδειν.

Noster etiam si adeo religiosus non sit, ut rem totus
conticescat, non tamen omni ex parte revelat, nisi
quod dicat Threiciis arcana sacris &c. de quibus Ovi-
dus.

Sacraq; Threiciâ magna reperta Samo.

Ad quæ verba Carrio: Sacra Deum matris ex Samo-
thracia Dardanus in Phrygiam transtulit per Deucalionis
diluviium, quippe tum obruta, aquis insula spiritu disten-
tum utrem pectori admovit, atq; ita in proximum litus
enata vit. Cujus rei testem addo Nonnum Dionys.
lib. III.

----- πύτερον οὐδας ἰάσας
Δάρδανον ἐν πικέλοιστον ἐλάσασατο πύτερον ἀρρήκτου
Δαρδανῶν ἀποστῆναι ἐπὶ τὸν μόνον ἄστυ χερσὶν
Ἰδαίῃ ἀροτῆρῃ ἀφ' ἑσπέρας κόνιν ἄλκω.

Mysteria porro inquit hæc sunt: In Samothracia ini-
tiabatur Cabiris, vel ut Scholiastes Apollonii ait: Quatuor
Cabiri

Cabiri numero erant, Axieros id est Ceres, Axiocersa que Proserpina, Axiocersus qui Pluto, & Castor qui Mercurius dicitur. Pro Castor idem legi vult Camillus ex Macrob. lib. III. c. 9. ex Servio XI. Aeneid. Camillus enim nominatur in Samothracis mysteriis deus quidam administrator Deorum, ait Varro lib. VI. de L. L. Thyotes autem quem v. 438. autor ponit sacerdos est eorumdem sacrorum, à *Thya* sacrifico: Sensus verborum hic est: Thyotes sacerdos excipit Minyas referans iis secreta: nisi quis Deum matrem Thyoten malit appellari, eò quod illi sacra fiant in Samothracia. Hac Carria. Sed quid de sacris dici debeat, ipse incertus est. Ego mearca. na hæc reperisse automo. Samothracia enim eiusmodi celebravit sacra, quibus si quis initiatus esset, quamlibet maris tempestatem incolumis evadebat, Scholiastes Apollonii lib. I. τῆς τελέτης (Teleta sacra, illa appellantur, item sacra Cabirorum) λέγεται, τῆς οὐρανίου θεοῦ ἀρχαίας, ὅς ἐστι τῆς μηδῆν ἐν τοῖς κατὰ Πυλασσὸν χερσαῖσι ἄλυσσιν. Hoc genere sacrorum initiatus fuit & Ulysses & Agamemnon. De quo vide plura apud Scholiasten d. libro ad v. 916. Et apud Cælium Rhodigin lib. XVI. Antiq. lect. cap. XX. Notabis autem Samothraciam Valerium innuere voluisse his verbis: Threiciis arcana sacris Ponuntur enim apud autores promissæ. Virgilius lib. VII.

Threiciamq; Samon, que nunc Samothracia fertur.

Electra autem (unde Electria tellus dicta) in Samothracia habitavit, & indigenis *εγγυμῆς* id est Bellona fuit appellata.

v. 434. HANC DEMISSA JOVI) Jovi ponitur pro Jove *δεχόμενος*, Manil. lib. II.

----- Sic quondam gesserat ante
Europam dorso, redimentem cornua leva
Indutusque Jovi.

Ita idem alibi, *parti pro parte, sorti pro sorte.* Noster iterum lib. V.

Atque hanc alipedi pulsantem corpora curru.
pro *alipede.* Sic Plautus passim.

V. 440. SACRISQUE METUM SERVEMUS
OPERTIS) Operta ponuntur pro mysteriis. Ut apud
Ausonium:

*Nunc & Apollineos Tyberina per ostia
ludos*

Et Megalesiaca matris operta loquar.

V. 460. COIT È SPARSO CONCITA MA-
PALI) Concitus à concito mediâ correptâ ponitur;
concitus à concieo, mediâ productâ. Noster lib. V.

--- --- *tantis concita furoribus arma.*
sed hæc pueris relinquo.

V. 443. PRORÆQUE ACCESSERAT IMBROS)
Imbros, prope Thraciam sita est, in Ægeo mari. Pom-
pon. Mela lib. II. c. VII. *In Ægeo mari inquit prope
Thraciam Thasos, Imbros Samo thrace.*

V. 455. JAM CERTA SONAT; DESERTAQ;
DURÆ VIRGO NECI) Fabulam attingit, quam Ovi-
dius IV. Metam. Fab. XI. narrat, de Andromeda, pro-
pter superbiam matris (quæ se Nereidum Nympharum
pulchritudini prætulerat) saxo alligatâ, ac marinæ
beluæ objectâ. Habes hanc inter cæteros apud Nonn.
Dionys. XXXI. Apollodorum lib. II. Nicandrum in
Theriacis, & Hesiodum ἀσπίδι.

V. 465. EXANIMUM VELUTI MÆRET E-
BUR) simile quid Ovidius de virgine, Perseo primum
visâ, habet:

*Quam simul ad duras religata brachia cantes
Vidit Abantiades; nisi quod levis aura capillos*

*Moverat, & tepido manabant lumina fletu.
Marmoreum ratus esset opus.*

Quod idem deinde ponit: Ductor ait: Quod virgo tibi
nomenq̄, genuiq̄: itidem Ovidius habet:

*Ut sterit ô dixit, non istis digna catenis.
Sed quibus inter se cupidi junguntur amantes.
Pande requirenti nomen terræq̄, tuumq̄,
Et cur vincla geras.*

v. 482. HOC CORNIGER IMPERAT HAM-
MON) Jovem Hammonium intelligit: Scholiastes
Apollonii lib. I. v. 491. Μεταμώνιον, γὰρ φησὶ, ἀπὸ
μεταμόσιος ὅ ἐστι μῦθος ἐνέμων φερόμενον διὰ τὴν
πληθύνειν γίνεται κτηνῶν τύπος εἰς τὴν παλαιάν
ἑσθίαν, ὅτιον Ἀμμωνίου, ἀνέμων ἀνεμώνιον. Idem
de Ammonio habet Ovid. d. I.

*Illic immeritam materna pendere lingue
Andromedam pœnas injustus jusserat Ammon.
Cur vero Cornigerum dicat, ex Ovidio discite lib. V.
fab. IV.*

*Huc quoque Terrigenam venisse Typhœa
narrat.*

*Et se mentitis superos celasse figuris,
Duxq̄ gregis, dixit, sit Jupiter, unde recurvis
Nunc quoque formatis Libys est cum corni-
bus Ammon.*

Hadrian. Turnebus Cornua illi adsignata dicit, quia
specie *Aristie* colebatur. lib. Adv. III. c. 3. Lucan. lib.
IX. v. 514.

*Ventum erat ad templum, Libycis quod geni-
bus unum.*

*Incultri Garamantes habent, stat corniger illic.
Jupi-*

In Lib.
Iupiter, ut per
brant,
Ius nostro (simi
lib. IX. Punie
de patris flexu
mon.
Ius Arctium Gra
ocabulo à forma J
adabitatque fidei
tam.
Lanigeri capi
Marmorici
Ubi ALES victiole
ES, quia locus de
Gland. IV. Hon. Co
Pindari ad Od. IV.
Lutat. Flacil. lib. III.
v. 455. Y
nus St NOMINA
vigo, Herculeâ ma
ostendit ver. leq. 5
Namo, bis Fle
Audierat.
Hinc Lycophon
ad. Troiz expo
lis sagittas po
Propertius lib. II
Exiguus ser
Troia
Ovidius lib. IX.
Arboribus ca

Jupiter, ut perhibent, sed non aut fulmina vi-
brans,

Aut nostro similis, sed tortis cornibus Ammon.
Sil. Ital. IX. Punic.

Ac patrius flexis per tempora Cornibus Am-
mon.

Hinc Arietinum Oraculum est Hammonis Oraculum,
vocabulo à forma Jovis desumpto, quod exploratæ
indubitatæque fidei habebatur. Sil. It. lib. IX. ad fi-
nem:

Lanigeri capitis media inter cornua perstans
Marmoricis ales populis responsa canebat.

Ubi ALES vitiose legitur. Reponendum enim ARI-
ES, quia locus de hoc Oraculo expresse agit. Confer
Claud. IV. Hon. Conf. Sidon. Ap. Carm. V. v. 264. Schol.
Pindari ad Od. IV. Pyth. Scholiast. Juven. Sat. VI.
Lucat. Placid. lib. III. Theb. v. 475.

v. 485. VERUM Ô JAM REDEUNT PHRYGI-
BUS SI NUMINA) Bis Trojam evertendam credidit
virgo, Herculeâ manu: quod idem pater ejus Herculi
ostendit vers. seq. 571.

Namq; bis Herculeis deberi Pergama telis
Audierat.

Hinc Lycophron Cassandrâ tria enumerat necessaria
ad 2. Trojæ expugnationem, in quibus etiam Hercu-
lis sagittas ponit, quæ penes Philocteten erant. Unde
Propertius lib. III. El. 1.

Exiguo sermone fores nunc Ilion, & tu
Troja bis Oetai numine capta Dei.

Ovidius lib. IX. Met. fab. III.

---- at, tu Jovis incluta proles
Arboribus cæsis, quas ardua gesserat Oete

Ing.

Inq, pyram structis, arcum, pharetrāq, capace
Regnaq, visuras iterum Trojana sagittas
Ferre jubes Poente satum.

Seneca Troade.

Accipe rector Phrygia plāctus,
Accipe sletus his capte Senex
Nil Troja semel te rege tulit
Bis pulsata Dardana Grajo
Mænia ferro, bisq, pharetras
Passa Herculeas.

Hercules eiam apud Sophoclem Philoctete.

τὸ δ' ἄπειρον ἴψ' τοῖς ἐμοῖς αἰσθητῶν
τόξοις ἀλώμεν.

Alia tamentaria enumerat Plautus Bacchidibus.

Signum ex arce si perisset, alterum etiam est
Troili mors,

(retur.

Tertium cum portæ scæa limen superũ scinde-

Accidit autem bellum id Trojanum post Mosen annis
ferè nongentis, post Salomonem centum & quadra-
ginta. Testis Laetantius lib. IV. cap. V. & XIX.
De duabus expugnationibus loquitur Pindarus Ith-
mion. Od. V.

ἀλλ' ἐν οἱ νῆατα μεγαλήτορες ὄργαι
αἰακῆ, παίδων τε, τοῖς τε σὺν μάχαις
δὶς πόλιν τρώων πτόσθον, ἐκπόμενος
ἤρακλει, πρότερον
κρησὶ ἀπείδαις.

Alii tertia expugnationis meminerunt. Horat. lib.
III. Od. III.

Ter si resurgat murus abeneus
Autore Phæbo, ter pereat meis
Excisus Argivis, ter uxor
Capta virum puerosq, ploret.

Con-

Confer eundem lib. IV. Ode IX. Stroph. 5. Lycophron
Cassandrá.

— σένω σε διασά κή τεκπλά δορῆς
αἰθῆς πρὸς ἀλκίῳ κή θάρπηγας δόμων
Καὶ πῦρ ἐναυγάζουσιν αἰσώθηεν.

Cui ad stipulatur Theocritus Τὸ κρῖδα τείπερτον ap-
pellans in Ará obscurá. Accidit autem illa non sub
Amazonibus, quod aliqui hæctenus defendere conati,
sed sub Charidemo quodam, servi & equi operá ad eam
rem uso. Narrat prolixè Polyænus Strategem. lib.
III. cujus verba non vereret adscribere, nisi longum
nimis foret. Tu si placet adi & confer.

V. 490. TAM LATA VIDEBAM PECTORA:
ITEM NEC TALEΣ HUMEROS) Pectoris latitudo
& lati humeri certissimum roboris indicium a Phy-
siognomtcis putatur. Noster lib. I.

*Ostenditq; humeros fortes, spatiumq; superbi
Pectoris, Herculeis æquum Meleagre lacertis.*

Item lib. IV.

----- *nec plura moratus
Ingentes humeros, spaciosaq; pectoris ossa
Proculit* -----

Hæc & alia heroici corporis indicia enumerat Ada-
mantius lib II. Physiognom. Εἶδος ἐν ἀνδρείῳ, ἐρδισ
τὸ πᾶν σῆμα, πλοῦραὶ κή ἀρδρα, κή τὰ πάντα ἀκρα ἔ
σώματῳ ἱρραμένα. Ὅσα μεγάλα κή μὴ σκληρά, κοιλία
πλατεία, κή κοῖλοι αἶμοι, καρτερὰ ἀκοπλάτι, πλοῦρα
δισηκῆτι, σέρνα ἱαμαλέα, κή μετὰ φενα. ἰχίον κληρο
σι εἰλη σαρκαδῆ πρὸ τὰς σφύρας καρτερὰ, πόδες ἀρδράδες,
χρῶμα ἐξυπερον, βλέμια ὑγρὰ, γρηρῶν, & μεγάλοι ὀφθαλ-
μοί, ἐδὲ πᾶν ἀναπιπταμένοι, ἔμιν ἐδὲ μύοντες, ὀφρύς
τεταμέναί. Μέτωπον ἔπε τεαχὺ. Φωνὴ ἀπλωστέρη, ἰχυρὰ,
μεγάλη, πνεῦμα εὐσηγῆς. τῶτῳ μὲν ἐν ψυχῳ κή ἰαυ-
ρῶς.

V. 498. SIGÆAQUE PESTIS AGGLOMERARE FRETUM) Describit impetum Draconis. Ita Ovid. lib IV.

— & nondum memoratis omnibus, unde
*Insonuit, veniensq; immenso belua ponto
 Imminet, & latum sub pectore possidet equor.*

V. 573. MANET IMMOTIS NOX DORICA FATIS) Ingens de hac voce inter Criticos lis est, qui non immerito quarunt quid Valerius per noctem Doricam velit? Angelus Politianus pro Dorica Duria supponit. Atq; huc illud Lucretii l. de rerum Naturae adducit:

*Nec cum Durateus Trojanis pergama partu
 Inflammasset equus nocturno Grajugenarum.*

Ad quos verus: Durateum, inquit, vocavit equum illum Trojanum perite & eleganter quæ Græca vox & pœtica lignum significat. Et sanè Durateon etiam vocat Herodotus lib. IIX. Od sic inquit:

Αἰὲν ἄγρ' ἔθ' με πῶς ἦν καὶ ἴππυ κῶσμον ἄνεσθαι
 ἐβρατεκ τὸν ἐπέος ἐπέησεν σὺν Ἀθήνῃ.

Et paulò post idem:

Δυράτειον μίγαν ἴππων ὄθεια το πάντες ἄεσσι.

Vulgoq; eundem non durateon sed durion communiore lingua, sicut etiam poeta Aristophanes. Imò addit Carrio: Pausanias in Atticis eundem equum vocat Durium, Epeiq; fuisse machinam bellicam ad confringendos muros. Durium autem pro Durateo veteribus usurpatum, si monstratis locis Carrio cum Politiano probasset major ipsis fides merito adhiberetur. Quæ etiam sententia non adeo improbanda, majoriq; fide nixa, quàm ut à Gervartio in notis ad Statium traduci debeat. Dicit enim noctem Doricam vocari quæ Doros Trojà potiti sine. Sed enim vero aliam mihi rationem invenisse videor. Quid enim? si pro nox Duria

Dania legatur *nox Dulia*? Certè Græci δὲλιον ἡμας dicunt, & est hic dies idem, qui aliàs vocatur δρομιάφιον ἡμας & quod ἀμφιδρομία. Nam hoc die, quaterat septimus, unde & ἑβδομη vocata, pueris olim nomina imponere solitos veteres, testis est Aristoteles lib. 7. cap. 12. de histor. animal, ubi ita ille: πλεῖστα δὲ ἀναιρέται ὡς τῆς ἑβδομῆς διὸ καὶ τὸ ὄνομα & τότε πηρεται, ὡς πιστεύοντες ἦδη τῇ σωτηρίᾳ. Unde diem illum celebrantes ἑβδομοδύεες dicebantur. Eiusdem sententiæ fuit Lyfias Rhetor, qui in illa oratione cōtra Eteoclem de pecunia (nisi spuria illa sit, dubitante inter alios Harpocrate ἡμεῖς ε) die septimo imposta fuisse pueris nomina ab antiquis retulerat. Caterum unum esse δρομιάφιον ἡμας & δὲλιον ἡμας item ἀμφιδρομία testis est Hezychius omni exceptione major. Δρομιάφιον ἡμας inquit, ἀμφιδρομία: ἐστὶ δὲ ἡμερῶν ἐπτα διὰ τῆς ἡλίσεως, ἐν ἧ τὸ βριφθὸν βασιλεύοντες ὡς τὴν ἐπιαν γυναι τρέχουσι. Est ergo *nox Dulia*, quæ Aeneæ lucis & vitæ auspiciū dedit, quæq; ille Sacris Nominalibus initiatus est. Illam *immotis manere lustris* dicit Poëta, hoc est æternam dedit se seriem & durationem genti Aeneadum. Trahenda enim hæc Poëtæ verba ad v. seq. non ad præteritum. Confer Harpocr. in voce ἀμφιδρομία, δεκατ' ἑν, ἑβδομοδύεες. Et Maslacum in Notis. Nos explicatiora dabimus si Deus vitam & vires suffecerit, ut promissas ad eum Autorem curas proferamus.

V. 580. PANDITUR HINC TOTIS IN NOCTEM CARBASUS ALIS) Sæpe Navibus tribuntur, quæ propriè de volucibus usurpantur. Sic Casiodorus V. Variar. *Vela alas Navium facientia, linum volatile, quidam spiritus currentium carinarum, prænuntia mercium, auxilia quietæ Nautarum, quorum beneficium conspiciunt otiosi, quod à celerissimis avibus vix probatur impleri.* Sic Jasona Medæe mater lib. II. eleganter vocat

vocat *velutrem pradonem*. Et lib. I. Noster eod. sensu
v. 687. *volat immixtis cavapinus habentis*. Et Manil. V.
Astron. de natante dicit :

----- *volitabit in undis*

*Nunc alterna ferens in lentos brachia tractus
Et plausâ resonabit aquâ.*

v. 581. LITTORAQUE ET VETERES TUMU-
LOS PRÆLABITUR ILI) bustum Lupæ intelligit,
cujus Lycophron meminit Cass. Andrà,

ἵνα ἄλμα πῶπε, καὶ χαμόδυνάδ' ἄμωρε
πῆς λαθρογύμφε πόρπ' ἄμειγρῶσι
σύνμαυα κέχοντα, πρὶν λαφύξαιδ' ἄν' ἄν'
πρὶν ἐκ λοχέας γῆα χυτλάσσω δεγορ.

*Quâ late avitus lucus & bustum lupæ
Facet sepultæ adulteræ cum filio
Priusquam opem mulgeret infans lacteam
Et obstetricis rore corpus tingeret.*

Theocritus χάεσι fuisse illud ἐν πιδίῳ Σιμόντι, dicit
Ἐν πιδίῳ Σιμόντι, ὅτι φόνυ' ἤελον Ἰλυ. Homer. Iliad.
X I.

Οἱ δὲ παρ' Ἰλυ σῆμα πηλαίῃ Δαρδανίδα
Μίσαν καὶ πιδίον.

Strabo lib. XIII. Εἰκὸς δὲ Ἰλῆ τὴν ἐν μίση τῶν πιδίῳ πε-
θόφου αὐτὸν (τὸν Ἰλον) ὅτι σῆμα ἔδάρρησεν ἐν τοῖς πε-
δίοις ἴεῖδ' τῶν ἐποικίῳ.

v. 583. HINC UNDA SACRIS HINC IGNI-
BUS IDÆ) Lego *Ida*: icil. festa vibrat. Est autem *Ida*
mons notissimus, qui ad Troadem spectat, in cuius
summitate fuit locus *Gargarys* appellatus in plur. *Gar-
gara*, tam pro monte ipso, quam pro oppido in dorso
montis. In eodem sacra *Cybeles* erant in cuius tutela
fuit *Buxus*, quod ex ea arbore fistulæ fierent ad ca-
stra. Claud. I. de raptu ?

Non buxus non ara sonant.

Virg. Cœri v. 166.

Sape velut gelidis Ciconum Bistonis in oris

Idave barbarico Cybeles antistita buxo

Infelix virgo tota bacchatur in urbe.

Stat. II. Theb. v. 63.

---- *Celenaâ committere pralia buxo.*

Et lib. V. v. 94.

--- *cum sacra vocant, Ideaq; svadet*

Luxus. Emendo Buxus.

Ratio ab Andrea Alciato adsignatur mirè amoribus
Cybeles quadrans. Embl. 107.

Delitiis apta est, teneris & amantibus arbor

Pallor inest illi, pallet & omnis amans.

v. 585. *MEDII TENUERE SILENTIA PON-*

ri) pacati æquoris velut favorem quendam designat:

Qualem etiam nocti tribuit eodem Silentii verbo

lib. II.

Huc genitorem alta per opaca silentia noctis

Precipitem Sylvis rapit ---- ----

Et Virgil. II. Æn.

----- *ibant*

A Tenedo tacite per amica silentia Luna.

v. 589. *VITTATAQUE CONSTITIT HELLE)*

Vittata antiquitus tam hostiæ quàm Sacerdotes, teste

Emporio. Hinc Ovidius lib. XV. Metam.

Victima labe carens & præstantissima forma

Nam placuisse nocet, vittis insignis & auro

Sistitur ante aras.

Et apud Virgil. Æn. II. Sinon:

Iamq; infanda dies aderat, mihi sacra pararâ

Et false fruges & circum tempora vittæ.

Fuerunt autem ex vitæ è lanâ. Festus. *Insula sunt flament a lanæ, quibus sacerdotes & hostia, templaq; ve- labantur.* Confer Varronem lib. VI. Inde cum antiquitus in more esset, ut frondes atq; flores ad sepulchrum deferrentur, postea addi cœpit lanâ.

V. 611. TUM PELAGO VINA INVERGENS)
Vina invergere est vocabulum sacerdotibus inter expiationes & sacrificia usitatum. Ideoq; alii male hic legunt *immergens*. Virg. lib. VI. *Aneid.*

--- --- *Frontiq; invergît vina sacerdos.*

Plautus Curcul:

----- *ipsum expecto tangere
Invergere in me liquores tuos ductim sino.*

V. 623. EXSUPERANT PYTHIAMQUE VA-
DIS) De Pythiâ Strabo lib. XII. *Zelia, inquit subiacet mare versus & supra Esapum Adâstria campus & Tyria & Pythia.* Idem. lib. XIII. *Cum itaq; pœia (Homerus) Æolicam regionem & Trojam in usum componat, cum Æoles totam oram ab Hermo usq; Cyzicum occupaverint atq; urbes condiderint nec nos absurde faciemus, si eam que nunc propriè Æolis appellatur ab Hermo usq; lectum: & consequentia usq; ad Esapum in idem congeramus. Post Cyzicæ urbem & Esapum est Troadis initium secundum Homeri descriptionem, nam sic inquit:*

*Quiq; solunt Zeliâ, extrema radice sub Ida
Aphniâ ab Esapo: potantes flumine troes.*

Addit deinde: *Zelia in extrema Ida prætermontana est, distans à Cyzico stadiis centum & nonaginta à proximo mari. Ea vero qua secundum oram sunt post Esapum continuo partitur in hunc modum:*

*Qui campos Adrastie habent: nec non & Apesii.
Qui Pythiâ Tyriæq; colunt iuga maxima terra
His indura præest Adrastus & Amphim*

Apol.

Apollonii Scholiastes ad v. 933. lib. I. *πύθειά* inquit
*λάμψακος τὸ ἀγρίος πύθειά ἀποσημασιώται, ἢ πύρος πύ-
 τῶν ὀνομασιῶται. Μνημονεύει καὶ αὐτῆς ὁ Οὐρανὸς καὶ πύ-
 θειών.* Confer verba ejusdem Scholiastæ ad v. 564.
 lib. IV. Apoll. Noster inter *Parium* & *Lampsacum* Py-
 thiam ponit.

v. 624. LAMPSACUS OGYGII) Pompon. Mela
 neutro genere dixit *Lampsacum* qui ejusdem erroris
 Plinium habet autorem, item Ciceronem, qui Verrina
 III. *Oppidum inquit in Hellesponto est Lampsacum in pri-
 mæ Asia provinciæ clarum & nobile.* Lampsacus tam-
 en ex Geographis omnibus item Thucydide, Athe-
 næo, Demosthene, & aliis constat legendum. Apol-
 lonii quoq; expositor Lampsacos inquit Pythica ap-
 pellabatur. Ovidius quoq; I. Tristium:

Et te ruricola Lampsace tuta Deo.

De voce Ogygii consule Heraldum advers. p. 105.

v. 626. SED SUUS IN VENEREM RAPTAT
 DEUS) Quem hic Deum intelligat facile est expla-
 natu illi qui in Lampsaco Priapum pompatice tan-
 quam Deum tutelarem coli novit: unde versiculus
 Pœtæ, in obsceno carmine, emanavit. *Mortales
 tibi Lampsacum dicarunt.* Versu autem sequente per
 celsi velamina templi, velamenta simulacri intelligit,
 quæ fiebant in templo, Priapo dicato. Solebat enim
 simulacrum Priapi quibusdam diebus festis velari co-
 rona florea ut Augustinus testis est lib. VII. de civitate
 Dei. Cujus verba non verebor adscribere: *In com-
 pitis Italia, dicit, quadam sacra Liberi celebrata cum Li-
 centiâ turpitudinis, ut in ejus honorem pudenda virilia
 colerentur, non saltim aliquanto verecundiore secreto, sed in
 propatulo exsultante nequitia. Nam hoc tempore mem-
 brum Liberi per hos dies festos cum honore magno plostellis
 impositum prius per rura in Compitis E usq; in urbem
 postea vectabatur. In oppido autem Lavinio unus Libero*

totus mensis tribuebatur, cujus diebus omnes verbis flagitiosissimis utebantur, donec illud membrum per forum transvectum esset atq; in loco suo quiesceret, cui membro in honesto materfamilias honestissima palam coronam necesserat imponere. Hæc Augustinus. Atq; huc adducit Joan. Baptista Pius illa Epigrammatici carmina:

*Schemate nec dubio, sed aperte nominat illam
Quam recipit festo mense superba Venus.*

Nec obitat Augustinum de Italico ritu loqui: Valerium vero de Lampfaceno. Nam hujusmodi sacra prisca Romani ignoravere, & ab externis populis didicere.

v. 639. MIRATURQUE VIROS DEXTRAQUE
AMPLEXUS ET HÆRENS.) Priscis cum amicitias inibant manum dare in more erat, quæ mutua obtricitio fidei fuit. Tacit. Annal. XV. Nec contactus Corbulæ pedes uterq; dexterasq; miscuere. Idem Historiarum I. Dextras hospitii insigne vocat. Idem mos recipiendorum hospitum hodie quoq; nolter est: Promittimus & spondemus nos data dexterâ. Docet eundem Antiquitatis morem Xenophon Pæd. VI. ἐγὼ δὲ αἰ ἀνδρῶν σίμωνος μέρει μὲν ἔδωκα δὲ ἰταλῶν τῆν κίρην δεξιῶν ἕδωκα δὲ ἀνδρῶν αἰνῶν ὑπεχέτω.

v. 644. TOT ROBORA CERNO) Sic appellat naves ex pinu factas. E pinu enim olim naves fiebant, quam materiam optimè illis convenire scribit El. Vegetius de re militari lib. IV. c. 34. Nolter lib. I. v. 123.

--- --- jam pinus gracili dissolvere *lamma*
Thespiaden, jungiq; *latus*, lentoq; *sequaces*
Molliri videt igne *trabes*, *remisq; paratis*
Pallada velifero *querentem brachia malo*.
Horat., lib. I. Od. 14.

Quam-

*Quamvis Pontica Pinus
Sylvæ filia nobilis*

Factes & genus & nomen inutile.

Ovidius lib. I. Tristium. Eleg 3.

--- --- *Pinea texta sonant.*

Virgil. Æn. IX.

*Pinea Sylva mihi multos dilecta per annos
Lucus in arce fuit summâ (quo sacra ferebant)
Nigranti piceâ, trabibusq; obscurus acernis
Has ego Dardanio juveni cum classis egeret,
Lata dedi.*

Festus Avienus in orâ maritimâ de œstrymnidibus lo-
quens:

--- --- *multa vis his gentis est
Negotandi cura jugis omnibus,
Non usq; cymbis turbidum laie fretum
Et belluosi gurgitem Oceani secant.
Non hi carinas quippe pinu texere
Fecere morem, non abiete (ut usus est)
Curvant faselos: sed rei admiraculum
Navigia junctis semper aptant pellibus
Corioq; vastum sepe percurreunt salum.*

FINIS LIB. II.

K 3

IN